

Lausunto: Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelma 2021-2027 ja vesiviljelystrategia

Animalia haluaa jättää lausuntonsa Maa- ja metsätalousministeriön 13.1.2020 päivättyyn lausuntopyyntöön MMM019:00/2019 liittyen.

Huomautamme, että lausuntopyyntöä ei jätetty yhdellekään eläinten hyvinvointia edustavalle taholle. Katsomme, että jatkossa selvästi eläinten hyvinvointiin vaikuttavat lausuntopyynnöt, myös koskien kalastusta, tulisi lähettää vähintään Animalialle, SEY Suomen Eläinsuojelulle ja Eläinten hyvinvointikeskukselle, jotta suoraan eläinten hyvinvointia vaikuttavissa prosesseissa kuultaisiin myös eläinten hyvinvoinnin asiantuntijatahoja.

Animalia tarkastelee kalankasvatusta ensisijaisesti kalojen hyvinvoinnin ja oikeuksien näkökulmasta.

Kalankasvatuksen strateginen lisääminen näyttää jättävän eläinten hyvinvointinäkökulman huomiotta. Ilmastönäkökohtiin vetoava kalankasvatuksen lisääminen luo samalla uusia eläinoikeusongelmia.

Haluamme kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin, kun Suomi päivittää vesiviljelystrategiaansa ja kaloja koskevaa lainsäädäntöä:

- Kalojen kasvatustiheydestä tulee säätää tarkemmin.** Nykyisellään kalankasvatuksessa ei säädetä kasvatustiheydestä riittävän tarkasti. Se määritellään asetuksessa viljeltyjen kalojen suojelusta (812/2010) seuraavasti: ”Kalojen kasvatustiheys ei saa olla niin suuri, että se vaarantaa kalojen hyvinvoinnin ja terveyden. Kasvatustiheyttä arvioitaessa on otettava huomioon kalalaji, ympäristöolosuhteet sekä käytettävät kasvatusta- ja ruokintamenetelmät.” Kalojen hyvinvointiin liittyvä tutkimusnäyttö kalankasvatustilanteissa on kuitenkin puutteellinen, eivätkä kalankasvatuksen käytännöt riittävästi huomioi kalojen hyvinvointia. Kasvatettavilla kaloilla esiintyy yleisesti kylki- ja evävaurioita samansuuntaisen kasvatustilan seinää viistävän uinnin seurauksena.
- Hiilidioksiditainnutuksesta on ensi tilassa luovuttava.** Kalojen tuskallinen useita minutteja kestävä hiilidioksiditainnutus on vakava hyvinvointiongelma. Tämä käytäntö on eläinsuojelulain vastaista tarpeettoman kärsimyksen aiheuttamista eläimelle ja myös EU:n lopetusasetuksen vastaista. Maailman eläinterveysjärjestö OIE on todennut hiilidioksidin käytön tainnutuksessa erittäin haitalliseksi kalojen hyvinvoinnin kannalta. Norja kielsi hiilidioksidin käytön kalojen tainnutuksessa jo vuonna 2007. Suomessa kalojen tainnutusmenetelmien tilastointi on puutteellista eikä edes asiantuntijoilla ole tarkkoja käsityksiä tainnutuksesta.
- Eläinten hyvinvoinnin edunvalvojat, kuten eläinjärjestöt, on huomioitava strategisissa ja lainsäädäntöprosesseissa nykyistä huomattavasti paremmin.** Kaloilla on vakuuttavan tieteellisen näytön perusteella kyky tuntea kipua ja eri kalalajeilla on myös laaja kirjo älyllisiä, sosiaalisia ja taidollisia ominaisuuksia, jotka edellyttävät, että niiden oikeuksiin kiinnitetään huomiota samalla tavalla kuin maaeläimiin.

Yllä esitetyn perusteella esitämme, että kasvatustiheydelle asetetaan hyvinvointitutkimukseen perustuvat rajat ja että kalojen hyvinvoinnin valvontaa kehitetään ja tehostetaan. Kalojen hiilidioksiditainnutuksesta on luovuttava kokonaan. Kalojen hyvinvointitutkimusta on alettava hyödyntää paremmin strategiatyössä ja lainvalmistelussa ja tilastointia hyvinvointikysymyksissä lisättävä. Eläinjärjestöt on myös kutsuttava mukaan valmistelutyöhön ja huomioitava, että kalat

eivät ole ainoastaan taloudellinen resurssi, vaan eläimiä, joiden hyvinvoinnista merkittävä joukko kansalaisia on huolissaan.

Helsingissä 14.2.2020

Heidi Kivekäs
Toiminnanjohtaja
Animalia ry

puh. 050 384 5072
heidi.kivekas@animalia.fi

www.animalia.fi